

Stichting Pensioenfonds APF Corporate Governance en stembeleid

Corporate Governance

Corporate governance wordt vaak vertaald met goed ondernemingsbestuur. Het heeft betrekking op de verhoudingen tussen de verschillende organen van de onderneming zoals raad van bestuur, raad van commissarissen, aandeelhouders en andere belanghebbenden, waarbij rekenschap, transparantie en toezicht een centrale rol spelen. Pensioenfonds beleggen in beursgenoteerde ondernemingen en zijn daardoor ook aandeelhouder.

Stichting Pensioenfonds APF (het pensioenfonds) heeft een belangrijk deel van haar vermogen belegd in aandelen, deze beleggingen zijn wereldwijd gespreid. Als aandeelhouder kan Stichting Pensioenfonds APF het ondernemingsbeleid beïnvloeden, bijvoorbeeld door uitoefening van haar stemrecht tijdens aandeelhoudersvergaderingen. De aandacht hiervoor is in de afgelopen jaren toegenomen. Aandeelhouders hebben een duidelijk belang bij een goed toezicht op de onderneming en het bestuur ervan, een helder en transparant ondernemingsbeleid en een zorgvuldige controle van de (winst)cijfers.

De Nederlandse Corporate Governance Code schrijft voor welke rol institutionele beleggers (zoals pensioenfonds) hebben in relatie tot goed ondernemingsbestuur. Daarbij staat de rol als aandeelhouder en het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen centraal. Het pensioenfonds geeft invulling aan de Nederlandse Corporate Governance met het onderstaande stembeleid.

Stembeleid

Uitgangspunten

Het pensioenfonds maakt actief gebruik van haar stemrecht en streeft er naar om te stemmen op alle aandeelhoudersvergaderingen van ondernemingen die zij in portefeuille heeft.

Daarnaast maakt het pensioenfonds de keuze om met alle beschikbare aandelen op aandeelhoudersvergaderingen te stemmen van ondernemingen waarin zij belegt. Dit betekent dat ook gestemd wordt in markten waar speciale eisen gelden voor het uitoefenen van stemrechten. Bijvoorbeeld in landen waar een speciale volmacht is vereist of in landen waar aandelen tijdelijk worden geblokkeerd in de periode voor de aandeelhoudersvergadering.

Het pensioenfonds maakt bij het uitoefenen van het stemrecht gebruik van het stemplatform van Institutional

Shareholder Services (ISS). In stembeleid wordt rekening gehouden met de internationaal geaccepteerde corporate governance codes, zoals die van de OECD en International Corporate Governance Network (ICGN). Daarnaast wordt voor iedere afzonderlijke markt rekening gehouden met lokale wet- en regelgeving en corporate governance codes. Een uitwerking van het stembeleid is [hier](#) te vinden.

Bij het stemmen op aandeelhoudersvergaderingen wordt ook aandacht besteed aan duurzaamheidsthema's met betrekking tot milieu en sociale onderwerpen zoals mensenrechten en arbeidsnormen. Dit betekent niet dat er altijd ten gunste van duurzaamheidsvoorstellen wordt gestemd. Per agendapunt zal worden overwogen of het voorstel bijdraagt tot maatschappelijk meer verantwoord gedrag van de onderneming en aandeelhouderswaarde op de langere termijn verhoogd.

Uitoefenen van stemrecht

Het pensioenfonds heeft een internationale beleggingsportefeuille. Het is niet mogelijk om zelf alle aandeelhoudersvergaderingen te bezoeken en daar te stemmen. Het pensioenfonds stemt daarom op afstand op de aandeelhoudersvergadering. Dit heet *proxy voting*. Om te stemmen op afstand maakt het pensioenfonds gebruik van de diensten van ISS. Het pensioenfonds kan er altijd voor kiezen een vergadering van aandeelhouders bij te wonen. Bijvoorbeeld als het pensioenfonds het woord wil voeren of vragen wil stellen aan de raad van bestuur of raad van commissarissen.

Rapportage

Het pensioenfonds rapporteert via de website hoe zij heeft gestemd op aandeelhoudersvergaderingen. Dit gebeurt via een zogenaamd [Vote Disclosure System](#). De rapportage binnen dit systeem vindt plaats binnen dertig dagen nadat de aandeelhoudersvergadering is gehouden. Per aandeelhoudersvergadering wordt het volgende aangegeven:

- § Naam onderneming;
- § Datum vergadering;
- § Agendapunten;
- § Steminstructie van het pensioenfonds.

Inzage in het stemgedrag van het pensioenfonds wordt [hier](#) gegeven.

Eenmaal per kwartaal plaatst het pensioenfonds een corporate governance en stemverslag op de website waarin per regio is aangegeven op hoeveel aandeelhoudersvergaderingen het pensioenfonds heeft gestemd en wat de belangrijkste ontwikkelingen zijn op het gebied van corporate governance.

In het jaarlijkse verslag "Verantwoording betrokken aandeelhouderschap" staat vermeld hoe het pensioenfonds uitvoering heeft gegeven aan het stembeleid in het voorgaande jaar. Hier wordt onder andere aangegeven hoe het pensioenfonds voldoet aan de *best practice* bepalingen van de Nederlandse corporate governance code die gelden voor institutionele beleggers. Het verslag Verantwoording betrokken aandeelhouderschap is terug te vinden op de website van het pensioenfonds.

Uitlenen van aandelen

Veel institutionele beleggers lenen aandelen uit aan andere partijen. Dit heet *securities lending*. Aandelen worden tegen een vergoeding tijdelijk overgedragen aan een andere partij. Dit is een bron van inkomsten voor het pensioenfonds en bevordert daarnaast de liquiditeit in de markt. Wanneer aandelen zijn uitgeleend verliest het pensioenfonds het stemrecht aan de partij die de aandelen heeft geleend.

In een aantal gevallen zullen de aandelen teruggehaald worden. Bijvoorbeeld bij aandeelhoudersvergaderingen waar belangrijke onderwerpen aan de orde komen die van direct belang zijn voor de toekomst van de onderneming. Of wanneer het vermoeden bestaat dat aandelen worden geleend om gebruik te maken van het stemrecht.

Tekst: 2017 Achmea Investment Management B.V.